જીલ્લા કૃષિ હવામાન એકમ (DAMU)

ગ્રામીણ કૃષિ મૌસમ સેવા (GKMS)

કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર

જુ.કૃ.યુ., જામનગર- ૩૬૧૦૦૬

તા. ૧૧-૦૨-૨૦૨૩ થી તા. ૧૫-૦૨-૨૦૨૩

(#Azadi ka Uatsav-Amrit Mahotsav)

જામનગર જીલ્લા કૃષિ હવામાન બુલેટીન નં. ૧૨ (૨૦૨૩) તારીખ: ૧૦-૦૨-૨૦૨૩

(જૂનાગઢ કૃષિ યુનીવર્સીટી અને ભારત મૌસમ વિભાગ દ્વારા સંપન્ન)

પાછલા અઠવાડીયાનું જામનગર નું હવામાન

હવામાન પરિબળો		
વરસાદ(મી.મી)		૦.૦
મહતમતાપમાન(સે.ગ્રે)		૨૬.૫-૩૦.૦
લઘુતમતાપમાન(સે.ગ્રે)		૧૭.૦-૨૨.૦
ભેજ(%)	સવાર	૩૮-૭૯
	બપોરબાદ	૩૧-૪૫
પવનનીગતિ (કિમી/કલાક)		૪.૧-૬.૪

હવામાન આગાહી

ઉત્તર સૌરાષ્ટ્ર ખેત આબોહવાકીય વિભાગ - જામનગર જીલ્લાની હવામાન આગાહી

તારીખ / પેરામીટર	દિવસ-૧ ૧૧-૦૨-૨૦૨૩	દિવસ-૨ ૧૨-૦૨-૨૦૨૩	દિવસ-૩ ૧૩-૦૨-૨૦૨૩	દિવસ-૪ ૧૪-૦૨-૨૦૨૩	દિવસ-૫ ૧૫-૦૨-૨૦૨૩
વરસાદ (મી.મી.)	૦	૦	૦	૦	૦
મહત્તમ તાપમાન (સે.ગ્રે)	૨૬	૨૫	૨૭	૨૭	૨૮
લઘુત્તમ તાપમાન (સે.ગ્રે)	૨૦	૨૧	૧૯	૨૦	૨૦
મહત્તમભેજ (%) સવાર	૭૮	૪૬	૨૩	૨૦	૩૪
લઘુત્તમભેજ (%) બપોર બાદ	૨૮	૨૬	૧૫	૧૨	૧૫
પવનની ગતિ (કિમી/કલાક)	૧૬	૧૯.૧	૨૫.૬	૧૫.૮	૧૨.૮
પવનની દિશા (ડીગ્રી)	પશ્ચિમ	ઉત્તર	ઈશાન	ઈશાન	ઈશાન
વાદળની સ્થિતિ	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું

નોંધ: આ આગાહી સમગ્ર જીલ્લાની સરેરાશ હોય છે એટલે તેને કોઈ પણ એક જગ્યા માટે લાગુ કરવી નહી.

ભારત સરકારશ્રીના હવામાન ખાતા તરફથી મળેલ હવામાન માહિતી અનુસાર અત્રેના ગ્રામીણ કૃષિ મૌસમ સેવા વિભાગ, કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, જામનગર તરફથી જણાવવામાં આવે છે કે ઉતર સૌરાષ્ટ્ર ખેત આબોહવાકીય વિસ્તારના

જામનગર જીલ્લામાં આગામી સપ્તાહ દરમ્યાન હવામાન ચોખ્ખું રહેશે અને વરસાદનું પ્રમાણ નહીવત્ત રહેશે.

તાપમાન: આ સમયગાળામાં મહત્તમ તાપમાન દિવસ દરમ્યાન ૨૫-૨૭ ડીગ્રી સેલ્શીયસ જેટલું તેમજ લઘુતમ તાપમાન રાત્રી દરમ્યાન ૧૯-૨૧ ડીગ્રી સેલ્શીયસ જેટલું રહેવાની સંભાવના છ, જેથી આગામી સપ્તાહ દરમ્યાન ઠંડીનું જોર રહેશે.

ભેજનું પ્રમાણ: સવારના સમયે ભેજનું પ્રમાણ ૨૦-૭૮ % રહેશે તથા બપોર પછીના ભેજનું પ્રમાણ ૧૨-૨૮ %રહેવાની શક્યતા છે.

પવનની દિશા અને ગતિ: પવનની દિશા મોટેભાગે પશ્ચિમ-ઈશાન તરફથી રહેવાની અને પવનની ઝડપ ૧૨.૮-૨૫.૬ રહેશે.

સામાન્ય કૃષિ સલાહ

- વહેલું વાવેતર કરેલ શિયાળુ પાકો પરિપક્વ થાય તેમ તેની કાપણી કરી લેવી જોઈએ. જો ઉનાળુ પાકોનું વાવેતર કરવા માટે પાણીની સગવાળતા હોય તો તલ,મગ અને અડદનું વાવેતર કરવા માટે ફેબ્રુઆરી મહિનામાં જમીન તૈયાર કરી વાવેતર કરવું.
- ધાણાનો લીલો રંગ અને સુગંધ જાળવાઈ રહે તે માટે દેહધામીક પરિપકવતાએ પાકની કાપણી કરવી તેમજ કાપણી પછી સુકવણી છાયામા કરવી.
- ઉનાળુ પાકોના વાવેતર માટે જમીનની તૈયારી કરવી જોઈએ. વાવેતર માટે યોગ્ય ગુણવતા વાળા બીજ મેળવી લેવા. જમીનની જરૂરિયાત મુજબ પાયાના ખાતર તરીકે યોગ્ય ખાતરનો ઉપયોગ કરવો.
- ઉનાળું પાકોના વાવેતર સમયે બીજને યોગ્ય ફૂગનાશક નો પટ આપીને જ વાવેતર કરવું. આ સાથે જૈવિક બેક્ટેરિયા જેવા કે રીઝોબીયમ, એઝોટોબેકટર અને ફોસ્ફો સોલ્યુબલાયઝીંગ બેક્ટેરિયા નો ૧૨૫ મિલી/કિ.ગ્રા. બીજ પ્રમાણે પટ આપીને વાવતેર કરવું.
- ઘઉંના દાણાની સારી ગુણવત્તા માટે છેલ્લા પિયત પહેલા ૧૫૦ ગ્રામ યુરિયા અને મેન્કોઝેબ દવા ૨૫ ગ્રામ ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરી છાંટવું.

પાક પ્રમાણે કૃષિ સલાહ	
મુખ્યપાક	**કૃષિસલાહ**
ઉનાળું મગફળી	• **વાવેતર સમય:** વાવેતર ઠંડીનું પ્રમાણ ઓછું થયે કરવું. • **બિયારણની જાત:** ઉનાળુ મગફળીના વાવેતર કરવા માટે ઊભડી અને વહેલી પાકતી જી.જી.- ૨, જી.જી.-૫, જી.જી.-૬, ટીએજી-૨૪, ટી.જી.-૨૬, અને ટીજી-૩૭એ માંથી કોઈપણ એક જાતની પસુંદગી કરવી. • **વાવણી અંતર:** બે હાર વચ્ચે ૭.૫-૧૦ સેમી અને બે છોડ વચ્ચે ૪-૫ સેમીનું અંતર જાળવવું. • **બિયારણ દર:** ૧૨૦ કિગ્રા/ હેક્ટરે • **રાસાયણિક ખાતર:** એક હેક્ટરે ૨૫ કિગ્રા નાઈટ્રોજન, ૫૦ કીગ્રા ફોસ્ફરસ અને ૫૦ કિગ્રા પોટાસ ખાતર ચાસમાં ઓરીને આપવું. • **પિયત:** પ્રથમ પિયત વાવેતર પછી તરત જ અને ત્યાર પછીનું પિયત ૬-૭ દિવસે સારા ઉગાવા માટે આપવું. તે પછી જમીનની પરત મુજબ પિયત આપવા.
ઉનાળું મગ	• **વાવેતર સમય:** વાવેતર ૧૫ ફેબ્રુઆરી થી ૧૫ માર્ચ સુધીના સમયગાળા દરમ્યાન કરવું. • **બિયારણની જાત:** વાવેતર માટે ગુજરાત મગ-૨,૩,૪, કે-૮૫૧, સી.ઓ.-૪ અને મેહા જેવી જાતો પસંદ કરવી. • **વાવણી અંતર:** બે હાર વચ્ચે ૩૦ સેમી અને બે છોડ વચ્ચે ૧૦ સેમી. • **બિયારણ દર:** ૨૦-૨૫ કિગ્રા/હેક્ટર • **રાસાયણિક ખાતર:** એક હેક્ટરે ૨૦ કિગ્રા નાઈટ્રોજન, ૪૦ કીગ્રા ફોસ્ફરસ ચાસમાં ઓરીને આપવું. • **પિયત:** પ્રથમ પિયત વાવેતર પછી તરત જ અને ત્યાર પછીનું પિયત ૪-૫ દિવસે સારા ઉગાવા માટે આપવું. તે પછી

	જમીનની પરત મુજબ પિયત આપવા. • **નિંદણ નિયંત્રણ:** પાક અવસ્થાએ બે આંતર ખેડ અને પછીનાં દિવસોમાં જરૂરિયાત મુજબ હાથ નિંદણ નિયંત્રણ કરવું.
ઉનાળુ તલ	• **વાવેતર સમય:** ઉનાળુ તલનું વાવેતર ફેબ્રુઆરી માસના પ્રથમ પખવાડીયામાં કરવું. • **બિયારણની જાત:** વાવેતર માટે સફેદ તલની જાતો જેવીકે ગુજરાત તલ- ૧,૨,૩,૪ અને કાળા તલની જાતો જેવીકે ગુજરાત તલ-૧૦ પસંદ કરવી. • **વાવણી અંતર:** બે હાર વચ્ચે ૩૦ સેમી અને બે છોડ વચ્ચે ૧૦ સેમીનું અંતર જાળવવું. • **બિયારણ દર:** એક હેક્ટરમાં તલના વાવેતર માટે ૩-૫ કિલો બીજની જરૂરિયાત રહે છે. • **રાસાયણિક ખાતર:** એક હેક્ટર દીઠ ૧૦ ટન છાણીયું ખાતર, ૨૫ કિલો નાઈટ્રોજન, ૨૫ કીલો ફોસ્ફરસ અને ૪૦ કિલો પોટાશ વાવણી સમયે જ આપવું. ડી.એ.પી. ખાતરને બદલે સિંગલ સુપર ફોસ્ફેટ ખાતરનો ઉપયોગ કરવાથી વધારાનો સલ્ફર આપવાની જરૂરિયાત રહેતી નથી. ઉગાવા બાદ ૩૦-૩૫ દિવસે ૨૫ કિલો નાઈટ્રોજન પુરતી ખાતર તરીકે આપવું. • **પિયત:** પ્રથમ પિયત વાવેતર સમયે, બીજું પિયત ૪-૬ દિવસના ગાળે, ત્રીજું પિયત છોડ ચાર પાંદડાનો થાય ત્યારે અને બાકીના પિયત જરૂરિયાત પ્રમાણે જમીનના પ્રકાર મુજબ ૬-૧૦ દિવસના અંતરે જેમકે ફૂલ બેસવા, બૈઢા બંધાવા અને દાણા ભરાવા જેવી કટોકટીની અવસ્થાએ આપવાથી સારું ઉત્પાદન મેળવી શકાય. • **નિંદણ નિયંત્રણ:** પાક અવસ્થાએ બે આંતર ખેડ અને પછીનાં દિવસોમાં જરૂરિયાત મુજબ હાથ નિંદણ નિયંત્રણ કરવું.
ઉનાળું બાજરો	• **વાવેતર સમય:** ફેબ્રુઆરી માસના પહેલા કે બીજ અઠવાડીયામાં વાવેતર કરવું. • ઉનાળું બાજરાના વાવેતર માટે ગુજરાત હાઈબ્રીડ બાજરી-૫૨૬, ગુજરાત હાઈબ્રીડ બાજરી-૫૫૮, ગુજરાત હાઈબ્રીડ બાજરી-૫૩૮ જેવી સુધારેલી જાતો પસંદ કરવી.
ઉનાળુ અડદ	• **જાતની પસંદગી:** ગુજરાત અડદ-૧, ટીપીયુ-૪ અથવા તી-૯ જેવી જાતો પસંદ કરવી. • **વાવણી અંતર:** બે હાર વચ્ચે ૩૦ સેમી અને બે છોડ વચ્ચે ૧૦ સેમી. • **બિયારણ દર:** ૨૦-૨૫ કિગ્રા/હેક્ટર • **રાસાયણિક ખાતર:** એક હેક્ટરે ૨૦ કિગ્રા નાઈટ્રોજન, ૪૦ કીગ્રા ફોસ્ફરસ ચાસમાં ઓરીને આપવું. • **પિયત:** પ્રથમ પિયત વાવેતર પછી તરત જ અને ત્યાર પછીનું પિયત ૪-૫ દિવસે સારા ઉગાવા માટે આપવું. તે પછી જમીનની પરત મુજબ પિયત આપવા. • **નિંદણ નિયંત્રણ:** પાક અવસ્થાએ બે આંતર ખેડ અને પછીનાં દિવસોમાં જરૂરિયાત મુજબ હાથ નિંદણ નિયંત્રણ કરવું.
ઘઉં	• **રાતડો અને ગેરુ:** રોગની શરૂઆતમાં મેન્કોઝેબ ૭૫ વેપા ૪૦ ગ્રામ ૧ ૫ લીટર પાણીમાં ભેળવી ૧૫ દિવસના અંતરે છંટકાવ કરવા. • પરિપક્વ અવસ્થાએ કાપણી કરી સંપૂર્ણ સુકાયા બાદ જ થ્રેશિંગ કાર્ય કરવું.
ચણા	• **પિયત:** ચણામાં પોપટા બંધાવવાની અવસ્થાએ પિયત વાતાવણ ચોખ્ખું હોય ત્યારે આપવું. • **લીલી ઈયળ:** લીલી ઈયળનો ઉપદ્રવ આર્થિક ક્ષમ્યમાત્રા કરતાવધુ જોવા મળે ત્યારે કવીનાલફોસ ૨૫ ઈસી ૨૦ મિલી ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીછંટકાવ કરવો. 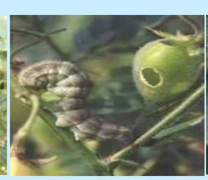 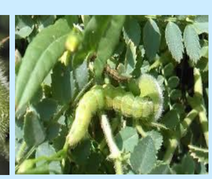 • પરિપક્વ અવસ્થાએ કાપણી કરી સંપૂર્ણ સુકાયા બાદ જ થ્રેશિંગ કાર્ય કરવું.
જીરૂ	• **કાળી ચરમી:** જીરુંના પાક માં ઝાકળ વધુ પ્રમાણ માં આવે તો પિયત મુલતવી રાખ વું. તેમજ કાળી ચરમી અને

	રાખોડીનો ઉપદ્રવ થાય નહિ તે માટે હેક્ઝાકોનાઝોલ ૨૫ મિલી દવા ૧ પંમ્પમાં નાખીને છંટકાવ કરવો. ● **ભૂકીછારો:** ભૂકીછારા રોગના નિયંત્રણ માટે વહેલી સવારે ૩૦૦ મૈશનો ગંધક પાવડર હેક્ટરે ૧૫ થી ૨૦ કી.ગ્રા.અથવા પ્રોપીકોનેઝોલ અથવા હેક્ઝાકોનેઝોલ ૧૦ મી.લી દવા ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો. ● પરિપક્વ અવસ્થાએ કાપણી કરી સંપૂર્ણ સુકાયા બાદ જ થ્રેશિંગ કાર્ય કરવું.
ધાણા	● **ભુકીછારો/રાખોડી:** ધાણાના પાકમાં ભુકીછારો/રાખો ડી અને કાળી ચરમી નો ઉપદ્રવ ન થાય તે માટે હેક્ઝાકોનાઝોલ ૧૫ મિલી દવા ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો. ભૂકી છારાના નિયંત્રણ માટે કુસીલાજોલ ૧૦ મિલી પંપ માં નાખીને છંટકાવ કરવો.
લસણ	● **પીળા પાન:** પાન પીળા પડતા અટકાવવા મેન્કોઝેબ ૪૦ગ્રામ અથવા હેક્ઝાકોનાઝોલ ૧૫ મિલી પ્રતિ ૧૦ લીટર પાણીમાં નાખીને છંટકાવ કરવો. ● પાંદડા સુકાયને ઢળી પડે ત્યારે ઉપાડવાની કામ ગીરી શરુ કરવી. ઉપાડ્યા બાદ ૨-૩ દિવસે એક સાથે ઉભડા કરવા જેથી રંગ જળવાય રહે. સંપૂર્ણ સુકાયા બાદ જ લસણ અથવા ડુંગળીના પાકને બીટવો.
ડુંગળી	● **જાંબલી ધાબાનો રોગ :** ડુંગળીમાં જાંબલી ધાબાનો રોગ લાગે નહિ તે માટે પ્રોપીકોનાઝોલ , મેન્કોઝેબ ૪૦ ગ્રામ અને કાર્બેન્ડાઝીમ ૧૫ ગ્રામ ૧ પંપમાં વારા ફરતી કોઈપણ એક દવા નાખીને ૧૫ દિવસના અંતરે છંટકાવ કરવા. ● પાંદડા સુકાયને ઢળી પડે ત્યારે ઉપાડવાની કામ ગીરી શરુ કરવી. ઉપાડ્યા બાદ ૨-૩ દિવસે એક સાથે ઉભડા કરવા જેથી રંગ જળવાય રહે. સંપૂર્ણ સુકાયા બાદ જ લસણ અથવા ડુંગળીના પાકને બીટવો.
દિવેલા	● ૭૦-૮૦% લુંમના ગર પરિપક્વ થાય ત્યારે કાપણી કરી, લુંમને સૂર્ય તાપમાં સુકવી, સંપૂર્ણ સુકાયા બાદ જ થ્રેશિંગ કાર્ય કરવું.
શાકભાજી પાકો	● રોગીષ્ટ છોડને ખેતરમાંથી ઉપાડીને જમીનમાં દાટી દેવા જોઈએ. ● શાકભાજી પાકોને નિંદણ મુક્ત રાખવા જોઈએ. ● **પાન કોરીયુ:**વેલાવાળા શાકભાજી પાકમાંપાન કોરીયાનો ઉપદ્રવટાળવા માટે૧૫મીલી મીથાઈલ-ઓ-ડેમેટોન (૨૫ઈસી) અથવા ૧૫મીલી ડાયમીથોએટ (૩૦ ઈસી) ૧૫ લીટર પાણીના પંપમાં નાખીને છંટકાવ કરવો.

	• **થ્રીપ્સ:** મરચીના પાકમાં થ્રીપ્સના નિયંત્રણ માટે ૩૦ મીલી પ્રોફેનોફોસ ૧૫ લીટર પાણીમાં મિશ્રણ કરી છાંટવી. થ્રીપ્સનો વધુ ઉપદ્રવ હોય તો સ્પીનોસાડ અથવા સ્પીનેટોરમ દવા ૭-૮મીલી પ્રતિ પંપ છાંટવી. • **ફળમાખી:** ફળમાખીના નિયંત્રણ માટે એસીટામીપ્રીડ ૨૦ ટકા ૧૫ ગ્રામ દવા ૧૫ લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો. • **લીલી ઈયળ:** ટામેટા અને રીંગણનાં પાકમાં લીલી ઈયળનો ઉપદ્રવ વધુ જોવા મળે છે તેના નીયંત્રણ માટે ઈન્ડોકઝાકાર્બ ૨૫ ઈસી ૩૦ મિલી અથવા સ્પીનોસાદ ૪૫ ઈસી ૫ મિલી પ્રતિપંપછાંટવી. • **પાનકથીરી:**શાકભાજી પાકોમાં પાનકથીરીનો ઉપદ્રવ જોવા મળે તો ફેનાઝાકવિન ૧૦ ઈસી ૧૦ મિલી અથવા ડાયફેન્યુરોન ૫૦ ડબલ્યુ પી ૧૫ ગ્રામ ૧૫ લીટર પાણીમાં પંપમાં નાખીને છંટકાવ કરવો. • **સફેદ માખી અને લીલી પોપટી:**ભીંડામાં સફેદ માખી અને લીલી પોપટીના નિયંત્રણ માટે લીંબોળીનુંતેલ ૫૦ મી.લી. અથવા લીંબોળીના મીંજનું ૫ ટકા અર્ક નુંદ્રાવણ ૫૦૦ મી.લી. અને ડાયફેનથાયુરોન ૫૦ ટકા વે.પા. ૧૬ગ્રામ દવાને ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો.
પશુ	• યોગ્ય માત્રામાં આવશ્યક ક્ષાર / ખનિજ મિશ્રણ ચારાસાથે ભેળવીને પ્રાણીઓને આપવું આવશ્યક છે. • પશુઓના રહેઠાણની વ્યવસ્થિત સફાઈ રાખવી અને માખીઓના ઉપદ્રવથી બચવા ફિનાઈલ છાંટવું અથવા લીમડાનાં પાનનો ધુમાડો કરવો. • પશુને૬ થી ૮ કી.ગ્રા. સુકો અને ૧૫ થી ૨૦ કી.ગ્રા. લીલો ચારો આપવો. દુધાળા પશુઓને પ્રતિ લીટર દુધની ઊપજ હોય તેમને નિયમિત ૧ કી.ગ્રા. ફીડ + ૫૦ ગ્રામ ખનીજ તત્ત્વોનું મિશ્રણ આપવું. • ઈતરડીના નિયંત્રણ માટે ડેલ્ટામેથ્રીન અથવા એમીટ્રાલ ૨ મી.લી. એક લીટર પાણીમાં નાખીને છાંટવી.

District Agrometeorological Unit (DAMU)

GraminKrushi Mausam Seva (GKMS)
Krishi Vigyan kendra
Junagadh Agricultural University
Jamnagar-361006

Date: 11-02-2023 to 15-02-2023

(#Azadi ka Uatsav-Amrit Mahotsav)

Jamnagar District Agromet Advisory Service bulletin No. 12 (2023) Date: 10-02-2023

(Issued jointly by Junagadh Agricultural University and India Meteorological Department)

Significant weather for the preceding week

weather parameter		
Rain fall (mm)		0.0
Maximum temperature (◦C)		26.5-30.0
Minimum temperature (˚C)		17.0-22.0
Relative Humidity (%)	Morning	38-79
	Afternoon	31-45
Wind speed (Kmph)		4.1-6.4

Weather forecasting for Jamnagar District

Date / Parameters	Day-1 11-02-2023	Day-2 12-02-2023	Day-3 13-02-2023	Day-4 14-02-2023	Day-5 15-02-2023
Rain fall (mm)	0	0	0	0	0
Maximum temperature (˚C)	26	25	27	27	28
Minimum temperature (˚C)	20	21	19	20	20
Relative Humidity-I (%)	78	46	23	20	34
Relative Humidity-II (%)	28	26	15	12	15
Wind speed (Km/h)	16	19.1	25.6	15.8	12.8
Wind Direction (deg.)	W	N	NE	NE	NE
Cloud cover (Okta)	Clear	Clear	Clear	Clear	Clear

Note: Above forecast is the average situation of whole district not for one particular place.

Gramin Krishi Mausam Seva, Krishi Vigyan Kendra, Jamnagar and Indian meteorological department announce upcoming five days weather forecast of

Jamnagar district have sky will be observed Clear weather forecast in next five days.

Rain fall: In the next week no chances of rainfall.

Temperature: Maximum and minimum temperature likely to be in range 25-27 °C and 19-21

°C, respectively, so cold wave condition increase in next week.
Relative Humidity: The RH-I and RH-II is likely to be in the range of 20-78 % & 12-28 %, respectively.
Wind Direction and Speed: Direction and speed of wind is likely to be W-NE and 12.8-25.6 km/h, respectively.

General Agricultural Advisory

- Harvest the early sowing Rabi crops as when mature. If water availability for the summer crop sowing then carry out land preparation to complete the sowing of sesame, green gram and Black gram in month of February.
- In coriander harvesting has to be done when the fruits are fully ripe and start changing from green to brown color and dry them in to shade to maintain the green color.
- For the sowing of summer crop, prepare the field on the basis of crop. Select the proper variety of related crop and purchase the seed from trustable agency. Apply the basal dose of fertilizer as per crop and soil requirement.
- At summer crop sowing time apply the seed treatment of fungicide for control for fungal infection. Apply seed treatment of Rhizobium, Azotobactor and Phosphosolublizing bacteria 125 ml/ kg seed.
- For a better quality of wheat grain spray urea @ 150 gm / 10liter water solution before the last irrigation and spray mancozeb @ 25 gm/10 lit of water.

Crop wise Advisory	
crop	**Advisory**
Summer Groundnut	• **Sowing time:** Sowing should be carried out when minimum temperature increased. • **Variety:** Selecting early maturing vertical varieties for sowing so that harvesting and threshing operations can be completed before monsoon rains. GG-2, GG-5, GG-6, TAG-24, TG-26 and TG-37A choose any one early maturing variety from these. • **Spacing:** Between row 7.5-10 cm and between plant 4-5 cm distance maintain. • **Seed Rate:** 120 kg/ha • **Fertilizer:** 25 kg Nitrogen, 50 kg Phosphorus and 50 kg Potash for one hector application. • **Irrigation:** Apply first irrigation after sowing and next irrigation after 6-7 days for better seed germination.
Summer	• **Sowing time:** Sowing should be carried out in between February 15th

Greengram	to March 15th Month. • Select the variety like Gujarat Mung-2, 3, 4, K-851, C.O.-4 and Meha. • **Spacing:** Between row 30 cm and between plant 10 cm distance maintain. • **Seed Rate:** 20-25 kg/ha • **Fertilizer:** 20 kg Nitrogen, 40 kg Phosphorus one hector application. • **Irrigation:** Apply first irrigation after sowing and next irrigation after 4-5 days for better seed germination. • **Weed Control:** At a crop stage two time Interculturing and after hand weeding as per requirement.
Summer Sesame	• **Sowing time:** Sowing should be carried out in starting month of February. • **Variety:** Select the variety like Gujarat til-1, 2, 3, 4 (White seed) and Gujarat til-10 (Black seed). • **Spacing:** Between row 30 cm and between plant 10 cm distance maintain. • **Seed Rate:** 3-5 kg/ha • **Fertilizer:** 25 kg Nitrogen, 25 kg Phosphorus and 40 kg Potash for one hector application. • **Irrigation:** Apply first irrigation after sowing, second irrigation after 4-6 days, third irrigation when plant have four leaf stages and after irrigation on the basis of soil type. • **Weed Control:** At a crop stage two time Interculturing and after hand weeding as per requirement.
Summer Pearlmillet	• **Sowing time:** Sowing should be carried out in 1st or 2nd Week of February. • For the sowing of Summer Bajara select the variety like Gugarat Hybrid Bajara- 526, Gugarat Hybrid Bajara- 558, Gugarat Hybrid Bajara- 538.
Black Gram	• **Spacing:** Between row 30 cm and between plant 10 cm distance maintain. • **Seed Rate:** 20-25 kg/ha • **Fertilizer:** 20 kg Nitrogen, 40 kg Phosphorus one hector application. • **Irrigation:** Apply first irrigation after sowing and next irrigation after 4-5 days for better seed germination. • **Weed Control:** At a crop stage two time Interculturing and after hand weeding as per requirement.
Wheat	• **Leaf blight and rust:** To control leaf blight and rust in wheat, at the

	beginning of the disease Apply a spray of Mancozeb 75 WP 40 gm in 15 litres of water twice at 15 days of interval. • Harvest the crop at maturity stage.
Chick pea	• **Irrigation:** Apply irrigation at maturity stage in clear sky condition. • **Heliothis:** If incidence of Heliothis cross ETL, spray Quinalphos 25 EC 20 ml in 10 litres of water. • Harvest the crop at maturity stage.
Cumin	• **Alternaria blight:** Postponed the irrigation in cumin crop in case of dew. Apply Hexaconazole 25 ml/pump for the Alternaria blight and wilt control. • **Powdery mildew:** Apply spray of Propiconazole @ 10 ml/10 liter in water or Hexaconazole or Supher @ 15-20 kg/ha for control of powdery mildew. 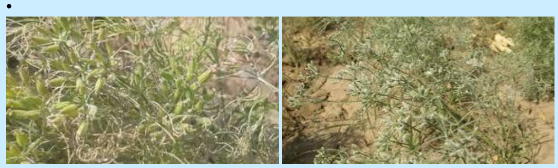 • Harvest the crop at maturity stage.
Coriander	• **Powdery mildew/blight:** Spray 15 ml Hexaconazole in 10 liters of water to prevent powdery mildew/ blight disease in coriander under clear weather. Spray the Cusilazole 40% 10 ml/pump for the control of the powdery mildew.
Garlic	• **Leaf blight:** Carry out spraying of Mencozeb 75 % WP 40 gm/10 lit or hexaconazole 15ml/10 lit of water to prevent leaf blight disease in garlic crop. 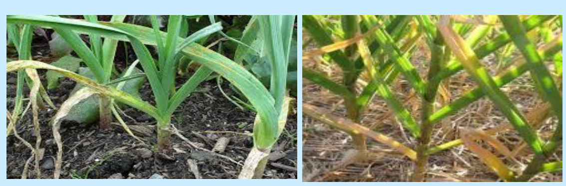 • Leaves are dry and falling on land at time uprooting start, After 2-3 days collect then on same place. When totally crop dry at time cutting

	started.
Onion	• **purple blotch:** For the control of purple blotch blight and fusarium wilt disease in onion make 3 alternate sprays of Mancozeb 40 gm and Carbendazim 15 gm in 15 litres of water. • Leaves are dry and falling on land at time uprooting start, After 2-3 days collect then on same place. When totally crop dry at time cutting started.
Castor	• Cutting the bloom at 70-80% maturity stage. Threshing operation carried out after full sundry of bloom.
Vegetables	• Infected plants should be uprooted and buried in the soil. • Keep vegetable crop weed free. • **leaf Webber:** For the control of leaf Webber in fruit leafy vegetable spray 15 ml methyl-O-demeton (25 EC) Or 10 ml diamethoate (30 EC) in 15 liter of water. 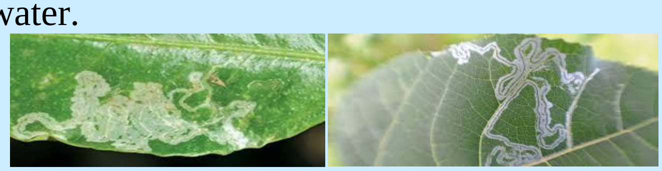 • **Thrips in chilli:** For the control of thrips in chilli, spray 30 ml profenophos in 15 litres of water. In case of heavy attack make spray of spinosad or spinetoram 7-8 ml per 15 liter of water. 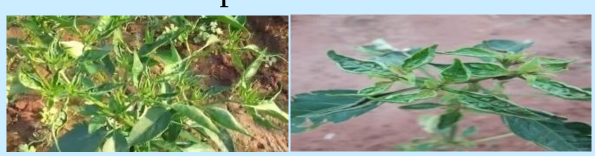 • **Fruit fly:** For the control of Fruit fly spray acetamiprid 20 % 15 gm per 15 liter water pump. • **Fruit borer:** In brinjal and tomato crops control of fruit borer, spray reenaxipayar @ 5 ml in 15 lit of water. In tomato crops control of fruit borer, spray indoxacarb 25 EC 30 ml or spinosad 45 EC 5 ml per pump mix in water and spray. 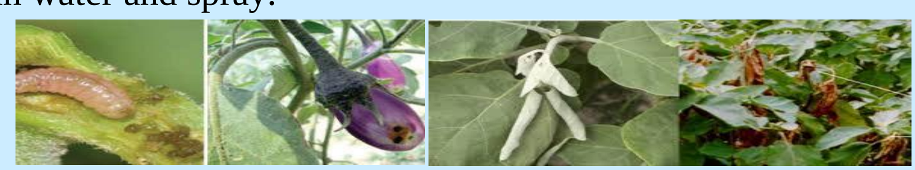 • **Mite:** If mite infestation observe in vegetable then spray fenazaquin 10 EC 10 ml or diafenuron 50 WP 15 gm per 15 liter water pump and

	carried out alternate spray. • **Whitefly & jassids in Okra:** For control of whitefly & jassids in Okra, spray 500 ml of 5 % neem seed extract or 50 ml neem oil or acephate75 % SP@ 15 gm or imidacloprid 17.8 SL 3 ml/10 litre of water.
Animals	• To protect animals from sudden drop in temperature, keep the animals in a covered shed/ area during the night. • Essential salts/mineral mixture in appropriate quantities must be mixed with feed and given to the animals. • Spray phenyl in the animal shed to avoid flys and mosquitoes. Keep animal shed hygienic and clean to avoid flies and mosquitoes. • Provide 6-8 kg good quality dry roughage with 15-20 kg green fodder to the animals. For milch animals, regularly follow schedule of 1 kg feed + 50 g mineral mixture per 2 liters of milk yield. • Spray Deltamethrin or Amitraz 2 ml/litre of water for the control of tick.